

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21C/141/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712207499
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Mochňacká
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2013:8712207499.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad samosudkyňou JUDr. Alexandrou Mochňackou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Mgr. Janou Sadloňovou, advokátkou, Hlavná 14, Prešov, proti žalovanému P. L., E.. XX.X.XXXX, I. O. XXXX/XX, Z., štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov, právne zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 892,58 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. N e p r i p ú š ť a zmenu žalobného návrhu podľa podania žalobcu, doručeného súdu dňa 2.11.2012 2.11.2012í účastník, a jeho lobcu, ... , vedľajšieho účastníka, právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. čiť, od 13.12.2008 , v časti týkajúcej sa uvedenia rozhodujúcich skutočností pre uplatňovaný nárok na náhradu škody.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 228,70 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 16.1.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti istiny a príslušenstva žalobu z a m i e t a.

IV. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

V. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 59,43 eur na účet právneho zástupcu O.. W. A., Č.. Ú.. XXXXXXXXXXXX/XXXX, K. XXXXXXXX, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 14.5.2012 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť sumu 892,58 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 20.11.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 6.9.2004 uzavrel so žalovaným zmluvu č. A1460596, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá umožňovala využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom a SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných za obdobie od 21.7.2010 do 21.10.2010, čím porušil zmluvné povinnosti v zmysle dodatku k zmluve o pripojení. Preto žiadal zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 663,88 eur. Dňa 5.11.2010 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr a vyzval žalovaného na úhradu v dodatočnej lehote. V

zmysle všeobecných podmienok následne ukončil platnosť zmluvy č. A1460596. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Z toho dôvodu si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania, keďže žalovaný sa dostal do omeškania. Uplatnená pohľadávka pozostáva zo sumy 228,70 eur z neuhradených služieb a nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 663,88 eur, teda celkovo 892,58 eur.

Dňa 20.6.2012 oznámil vstup do konania vedľajší účastník na strane žalovaného. Právny zástupca vedľajšieho účastníka uviedol, že namietajú zmluvnú pokutu a do konania vstupujú iba s ohľadom tohto nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Uviedol, že oba uplatnené nároky sú nároky z odlišných právnych vzťahov a môžu byť aj predmetom samostatných žalôb. Nie sú na sebe závislé. Vedľajší účastník nezistil porušenie spotrebiteľských práv pri uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie elektronických komunikačných služieb, preto v tejto časti žaloby o tomto samostatnom nároku nemá záujem vystupovať, ani pôsobiť na podporu žalovaného. Argumentoval, že zmluvná pokuta, ktorú uplatňuje žalobca má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a zmluvná pokuta je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Poukázal na judikované rozsudky neprijateľných podmienok. Žiadal, aby súd zaviazal žalobcu na zaplatenie trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktoré mu vznikli právnym zastupovaním, pretože v konaní vystupoval na podporu žalovaného a samostatnej časti žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty v prípade, ak bude v celom rozsahu úspešný, žiadal trovy právneho zastúpenia.

Dňa 20.7.2012 súd uznesením zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku žalobcu za konanie. Následne v odvolacej lehote bol zaplatený súdny poplatok žalobcom dňa 2.8.2012 vo výške 53,50 eur. Z toho dôvodu súd zrušil uznesenie zo dňa 20.7.2012.

Žalobca podaním zo dňa 30.10.2012 zmenil návrh na začatie súdneho konania a žiadal súd pri posudzovaní ich nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, o pripustenie zmeny žaloby v časti zmluvnej pokuty v sume 663,88 eur. Dôvodom, že ustanovenie dodatku, v ktorom bola dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 s tým, že žalobca ako dodávateľ služby bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Uviedol, že zmluvná pokuta nebola dohodnutá zo strany žalobcu s úmyslom privodiť žalovanému neprimerané podmienky zmluvy, ani pre prípad keď dôjde k porušeniu povinností žalovaným a ani sebe zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradzovacím nástrojom pre prípad porušenia základnej zmluvnej podmienky. V rámci uhradzovacej funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody mala nahrádzať škodu za akciový telefón, zvýhodnené ceny služieb počas viazanosti, náklady na predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM kartu a vyhradenú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky. Z tohto dôvodu žiadal súd, aby žalobcovi priznal okrem sumy za neuhradené služby v sume 228,70 eur aj nárok na zaplatenie sumy 447,75 eur, ktorý si žalobca uplatnil do výšky škody v súlade s ustanovením článku 3 bod 3.7 dodatku, ktorá podľa žalobcu preukázateľne vznikla. V zmysle citovaného článku sa žalobca domáhal náhrady škody voči žalovanému. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. V zmysle uvedeného zobral v časti sumy 216,12 eur žalobu spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 20.11.2010 do zaplatenia späť a žiadal, aby súd v tejto časti konanie zastavil. Týmto upravil predmet žaloby a žiadal žalovaného zaplatiť sumu 676,46 eur.

Dňa 14.2.2013 sa na pojednávanie nedostavil žalobca, jeho právny zástupca, vedľajší účastník, jeho právny zástupca, ktorí neúčast' na pojednávaní ospravedlnili. Na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, u ktorého predvolanie na pojednávanie bolo riadne a včas doručené, avšak tento sa neospravedlnil, ani nežiadal pojednávanie odročiť, preto súd konal v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu, žalovaného, vedľajšieho účastníka, právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Podaním doručeným súdu dňa 13.2.2013 právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že po čiastočnom späťvzati žaloby sa žalobca voči žalovanému domáha zaplatenia sumy 676,46 eur s príslušenstvom. Táto istina pozostáva z nároku na zaplatenie sumy 228,70 eur titulom neuhradených faktúr za poskytnuté služby, a to za zúčtovacie obdobie od 21.7.2010 do 21.10.2010 a nároku na zaplatenie sumy 447,75 eur titulom náhrady škody. Uviedla, že žalobca preukázal porušenie zmluvných povinností na strane žalovaného, vznik na strane žalobcu, aj príčinnú súvislosť medzi porušením zmluvných povinností na strane žalovaného a vznik škody na strane žalobcu. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Svidník zo dňa 14.5.2012 č. k. 7C/169/2011-71, ktorým bolo priznané v obdobnej právnej veci žalobcovi uplatnený nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. V súvislosti s tým si uplatnila aj náhradu trov konania.

Súd vykonal dokazovanie, a to najmä listinnými dôkazmi, špecifikáciou pohľadávky, zmluvou o pripojení zo dňa 6.9.2004, k zmluve zo dňa 21.1.2009, prílohou č. 1 dodatku k zmluve, pokusom o pokonávku zo dňa 5.11.2010, faktúrami č. 8041806831, č. 8042334670, č. 1008003954, č. 8042864482, č. 8043397247, všeobecnými podmienkami, výpisom reálnej kúpnej ceny mobilného telefónu, zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 6.9.2004 žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o pripojení č. A1460596, predmetom ktorej bol účastnícky program Paušál 60, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom a SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo. Dňa 21.1.2009 žalovaný uzavrel so žalobcom dodatok k zmluve o pripojení č. A1460596. Predmetom tohto dodatku bol Paušál Klasik 150 XXL hovory a v zmysle tohto dodatku bol žalovanému odpredaný mobilný telefón značky Nokia E66. Telefón bol odpredaný za sumu 0,03 eur (0,90 Sk). Žalovaný sa zaviazal na dobu 24 mesiacov a v bode 2.5 článku 2 sa zaviazal, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 663,88 eur (20.000,- Sk). Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 21.7.2010 do 21.10.2010, čím porušil zmluvné povinnosti v zmysle dodatku. Z tohto dôvodu si žalobca uplatnil zmluvnú pokutu v sume 663,88 eur. Dňa 21.7.2010 žalobca vystavil faktúru č. 8041806831 na sumu 114,36 eur, ktorá bola splatná dňa 4.8.2010. Dňa 21.8.2010 žalobca vystavil faktúru č. 8042334670 na sumu 52,03 eur, ktorá bola splatná dňa 10.9.2010. Dňa 21.9.2010 žalobca vystavil faktúru č. 1008003954 na sumu 1,33 eur, ktorá bola splatná dňa 5.10.2010. Dňa 21.9.2010 žalobca vystavil faktúru č. 8042864482 na sumu 55,29 eur, ktorá bola splatná dňa 5.10.2010. Dňa 21.10.2010 žalobca vystavil faktúru č. 8043397247 na sumu 5,69 eur, ktorá bola splatná dňa 4.11.2010.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 52 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len

"neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 96 ods. 1 OSP, navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti alebo celkom; ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 153 ods. 1 OSP, súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 132 OSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Oproti žalobnému návrhu žalobca zároveň rozšíril rozhodujúce skutočnosti pre uplatnenie svojho nároku. Žalobca uviedol, že mu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie Nokia E661 za cenu 0,03 eur, pričom štandardná cenniková cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 447,78 eur. Žalovaný mal predmetné mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo nedodrжал. Týmto žalobcovi vznikla škoda, ktorá by nebola vznikla, ak by žalovaný dodrжал svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne plnil počas celej doby viazanosti.

Súd je toho názoru, že v danom prípade došlo po začatí konania k zmene žaloby v časti týkajúcej sa opísania rozhodujúcich skutočností pre uplatnený žalobný nárok. Súdne konanie má svoje zákonom stanovené procesné pravidlá a v predmetnej veci žalobca evidentne uplatnil nárok zo zmluvnej pokuty, ktorý by mohol byť predmetom samostatného konania. Ide o žalobu na plnenie zo zmluvy (§ 80 písm. b) OSP). Právo na náhradu škody je pre zmenu právom z porušenia práva a predpoklady zodpovednostného vzťahu sú iné ako v prípade práva zo zmluvy. V čase podania žaloby dôvodil žalobca svoj žalobný nárok zmluvnou pokutou, ktorú vyúčtoval žalovanému pre porušenie zmluvných povinností, ktorú si účastníci zmluvy písomne dohodli. Následne v priebehu konania žalobca uvádza alternatívne skutočnosti. Takýto postup je v príkrom rozpore s Občianskym súdnym poriadkom. Tento právny predpis upravuje alternatívny, resp. eventúálny petit (napr. nárok na zaplatenie peňažnej sumy oproti nároku na vydanie veci), ale nepozná alternatívnu, resp. eventúalnu žalobu, v rámci ktorej by žalobca mohol

uplatňovať nárok na zmluvnú pokutu a aj nárok na náhradu škody. Je možné uplatňovať samostatný nárok na náhradu škody, alebo samostatný nárok na zmluvnú pokutu, nie súčasne oba nároky v jednej žalobe. Takáto žaloba je zmätočná. Je potrebné poukázať, že jednou z podstatných náležitostí žaloby je pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností (§ 79 ods. 1 OSP). Jedná sa o podstatnú náležitosť žaloby a pokiaľ sa takéto okolnosti zmenia, jedná sa o zmenu žaloby. Súd nie je viazaný právnym posúdením žaloby tak, ako to žalobca uvedie, to však nie je prípad postupu žalobcu v tomto konaní. Žalobca najskôr požadoval zaplatenie zmluvnej pokuty na základe porušenia zmluvy o pripojení zo strany žalovanej a až potom v priebehu konania požadoval nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená právnemu predchodcovi žalobcu jednaním žalovaného.

Pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností je prejavom povinnosti tvrdenia, teda povinnosti substancovať skutkové tvrdenia tak, aby z nich súd mohol vyvodiť, o čom má rozhodovať. Žalobca musí v žalobe jasne a zrozumiteľne uviesť skutkový dej, od ktorého odvodzuje porušenie či ohrozenie práva v sporovom konaní, následkom čoho súd pri rozhodovaní aplikuje príslušnú právnu normu. V prejednávacom prípade žalobca v priebehu konania uviedol ďalšie skutočnosti, týkajúce sa ceny mobilného telefónu v čase vzniku zmluvy o pripojení a výšku dotácie žalobcu do mobilného telefónu, ktorý bol za zľavnenú cenu poskytnutý žalovanému a ktorá predstavuje podľa žalobcu nárok na náhradu škody. Súd by mal teda v jednej žalobe posudzovať dva odlišné nároky na základe dvoch odlišných skutkových tvrdení.

Zmluvná pokuta a náhrada škody sú dva odlišné právne inštitúty, pre rozhodovanie o ktorých je potrebné vykonať diametrálne odlišné dokazovanie. S ohľadom na uvedené súd zmenu žaloby nepripustil postupom podľa § 95 OSP a určil tak predmet konania na nárok na zmluvnú pokutu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žaloba bola v časti dôvodná. Bolo preukázané, že účastníci uzatvorili dňa 6.9.2004 zmluvu o pripojení a dňa 21.1.2009 dodatok k zmluve o pripojení, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné zmluvné podmienky. V zmysle tejto zmluvy bola žalovanému zapožičaná SIM karta, ktorej bolo pridelené účastnícke telefónne číslo. Dodatkom bol odpredaný žalovanému mobilný telefón za kúpnu cenu. Predajná cena tohto mobilného telefónu predstavovala sumu 447,78 eur. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb, ktoré mu žalobca vyfakturoval v období od 21.7.2010 do 21.10.2010 v celkovej sume 228,70 eur. Žalovaný sa dodatkom k zmluve zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku neporuší zmluvné podmienky. Žalovaný porušil zmluvné povinnosti v zmysle dodatku k zmluve v časti následky neplnenia si zmluvných povinností, preto žiadal žalobca zmluvnú pokutu v sume 663,88 eur. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 5.11.2010 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty. Poskytol mu primeranú lehotu na plnenie do 19.11.2010. K doručeniu pokonávky žalovanému nedošlo. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou pohľadávky, preto súd vyhovel žalobe ako dôvodne podanej v časti nezaplatených služieb.

Ustanovenie o nepripustení zmeny návrhu s tým, že žalobca si uplatnil nárok žalobou z titulu neuhradených služieb a zmluvnej pokuty. Súd nemal zato, aby žalobca preukázal, že došlo k vzniku škody, teda aby preukázal všetky podmienky pre uplatnenie si nároku z titulu náhrady škody, a to porušenie povinností, škoda, príčinná súvislosť. Súd nepripustil zmenu návrhu z toho dôvodu, že skutkové okolnosti uvedené v žalobe a skutkové okolnosti, ktoré žalobca uvádza vo svojom podaní zo dňa 30.10.2012 nie sú totožné, a preto súd z tohto dôvodu nepripustil zmenu návrhu z titulu náhrady škody.

Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 OSP) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán

v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Zákonodarca v Občianskom zákonníku v súvislosti s nerovnováhou v právnom pomere medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzákonil v § 53 ods. 1 preventívne predpisy, teda ustanovenia, na základe ktorých ich nesmie obsahovať spotrebiteľská zmluva. Na základe tohto ustanovenia § 53 OZ bol do spotrebiteľskej legislatívy zavedený generálny zákaz použitia neprijateľných zmluvných podmienok spotrebiteľských zmlúv. Porušenie tohto zákazu je sankcionované neplatnosťou dotknutých neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53 ods. 4 OZ účinného k 8.6.2006).

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len keď súd má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, čiže určiť či je podmienka nečestná. Iba takto je možné chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke. Podľa článku 3 ods. 1 uvedenej Smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa článku 3 ods. 2 Smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa článku 3 ods. 3 Smernice príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Podľa prílohy Smernice bodu 1 písm. e) podmienkou uvedenou v článku 3 Smernice je požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Súd na základe vykonaného dokazovania uvádza, že zmluvná podmienka dohodnutá v článku 2 dodatku k zmluve o pripojení bod 2.5. uzavretej medzi žalobcom a žalovaným je pre rozpor s § 53 OZ neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného, ako spotrebiteľa. Nie je možné dospieť k názoru, že by bola podmienka individuálne dojednaná. Dodávateľ, žalobca skutočnosť, že sa jedná o individuálnu dohodu medzi účastníkmi, nepreukázal. Žalobca ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravená a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť. Pričom výška tejto zmluvnej pokuty ostala v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas ostáva do doby viazanosti a vzťahovala sa na porušenie akejkoľvek povinnosti. Takéto dojednanie nemôže obstať pri právnej úprave § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúce spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade súd poukazuje aj na znenie ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, rovnako v rozpore s ktorým sú uvedené ustanovenia o zmluvnej pokute. Nie je pri súčasnej právnej úprave podľa názoru súdu možné paušálne určiť tak vysokú zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie zmluvného dojednania spotrebiteľom, čo by sa v prípade platnosti takéhoto dojednania vzťahovalo aj na neplatenie faktúry, ktorá znie napríklad na niekoľko eur.

Podľa § 517 ods. 1 vetá prvá, ods. 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa prechodných ustanovení uvedených v § 10a nariadenia vlády v znení účinnom od 1.1.2009, ak došlo k omeškaniu pred 1.1.2009, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných do 31.12.2008.

Žalobca žiadal úrok z omeškania od nasledujúceho dňa poskytnutej dodatočnej lehoty žalobcom na zaplatenie dlžnej sumy, od 19.11.2010, teda nasledujúcim dňom 20.11.2010. Keďže žalovanému nebol doručený pokus o pokonávku, napriek dohodnutému doručovaniu medzi účastníkmi konania, žalovaný sa mohol prvýkrát dozvedieť o predmetnej pohľadávke až dňom doručenia žaloby, 15.1.2013. Nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania a súd priznal úrok z omeškania až od nasledujúceho dňa 16.1.2013. V nepriznanej časti žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 OSP, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V konaní mal žalobca úspech len 25,62 % a žalovaný 74,38 %. Žalovaný bol preto v konaní úspešný v 48,76 %. Keďže žalovanému náhrada trov konania nevznikla, súd mu náhradu trov vo výrokovej časti rozsudku nepriznal. Trovy konania si však uplatnil právny zástupca vedľajšieho účastníka v sume 121,90 eur a súd mu priznal trovy v zmysle vyššie citovaného ustanovenia podľa pomeru úspechu v sume 59,43 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovaného si uplatnil v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za jeden úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia a 43,16 eur, za vyjadrenie zo dňa 19.11.2012 sumu 43,16 eur, s režijným paušálom za rok 2012 2 x a 7,63 eur. Odmena advokáta teda predstavovala bez DPH sumu 101,58 eur, s 20 % DPH 20,32 eur. Celkovo odmena advokáta právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného predstavovala sumu 121,90 eur.

Podľa § 149 ods. 1 OSP, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, a to prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.